

<p>„Az Amatőr“ kérelme olvasóihoz</p>	<p>Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy összes bevásárlásaikat lehetőleg azoknál az elsőrangú cégeknél sziveskedjenek eszközölni, kik lapunkat hirdetési megbizásaikkal keresik fel.</p>	<p>Hirdessen „Az Amatőr“-ben Biztos eredmény!</p>
<p>Annoncez dans l' „AZ AMATŐR“ ≡ sûr succes! ≡</p>	<p>Inseriren Sie im „Az Amatőr“ = Sicherer Erfolg! =</p>	<p>Advertize in the „Az Amatőr“ Certain success!</p>
<p>Nos lecteurs sont priés de couvrir leur besoin seulement auprès des mai- sons qui annoncent dans notre revue.</p>	<p>Wir ersuchen höflichst unsere Leser, ihre Einkäufe womög- lichst nur bei jenen vor- nehmen Firmen besorgen zu wollen, welche in unserer Zeitschrift ihre Inserate ver- öffentlichen.</p>	<p>Our Readers are request- ed to kindly buy their supplies at firms who are advertising in our paper.</p>

Művészi hatásu képeket
adnak közönséges szinező-rögzítő (tónfixáló) fürdőben
a „ВИДОВОРА“
„Bütten“ és „Gravure“-papirok.
Fekete, szépia, barna, rötél, kék, vörös, ibolya, zöld szinek eléréséhez alkalmas
pigmentszerű tónusok.
Egyszerű recipékkel kívánatra — s e lapra való hivatkozás esetén — készségesen szolgál:
Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:
Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.
Lerchenfeldergürtel 9-11. Herbststrasse 1.

ELISMERTEN A LEGJOBB
DIAPOZITIV-LEMEZEK

GUILLEMINOT

Ezüst-lactat-lemezek vetítésre.

LEGTISZTÁBB RÉTEG! KÖNNYŰ KEZELÉS!

R. GUILLEMINOT, BOESPFLUG & CO.

Gyárosok **PARIS**, 22 rue de Chateaudun.

Minták kiváratra és e lapra való hivatkozással ingyen és bérmentve.

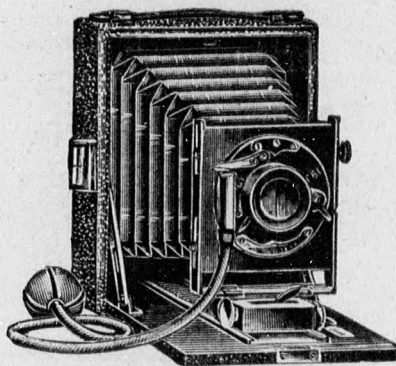
Vass Jenő
elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest

VII., Erzsébet-körut 22.

Vidéki megbízásokat pontosan
és telkiismeretesen eszközöl.

Fényképezési cikkeket

ugymint

:: lemezeket, filmeket, ::
:: állványokat, lámpákat,
:: tálakat, másolókerete-
:: ket, kész vegyszereket,
:: másolópapírokat és ::
:: egyéb foto-cikkeket ::
:: ajánlanak ::

LIBÁL ÉS MÁRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.

(A Teréz- és Váci-körutak között.)

Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

TRAPP & MÜNCH

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják.
Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér
és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„Rasternkorn“ (vászonrovátkás)-papíros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papíros Perscheid szerint.

Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfüzdők, szinező- (színes) füzdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védjegy.

Kérje új árjegyzékünket a Satrap-vegyszerekről.

SATRAPOL-A.

(Methyl-Paramidophenol)

Gyárunk vegyszereinek és előhívóinak eredeti csomagolásban való vásárlása a legteljesebb szavatosságot (nyújtja) azok abszolút tisztaságára nézve és biztosan megóv a balsikerektől. Kapható a fotoüzletekben, vagy gyárunkban.

Chem. Fabrik auf Aktien (vorm. E Schering), Berlin N.

Müllerstrasse 170/171.

Felülmúlhatatlan
RAPID-
ELŐHIVÓ

J. HAUFF & Co. G. m. b. h. FEUERBACH (Württb.)

Uj eljárás szerint, oly

orthochromatikus lemezt

állítunk elő, melynek a következő jó tulajdonságai vannak:

Igen magas sárga- és zöldérzékenység. — Legmagasabb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül is megfelel a tájfényképezés összes követelményeinek. — Sárga üveg csak erős színellentéknél. — Sűrű réteg, kiváló fődési képesség. — Finom szemcsézet, pompás árnyalatok. — Legnagyobb tartósság!

Mindenütt a közönséges lemez helyébe kellene lépnie.

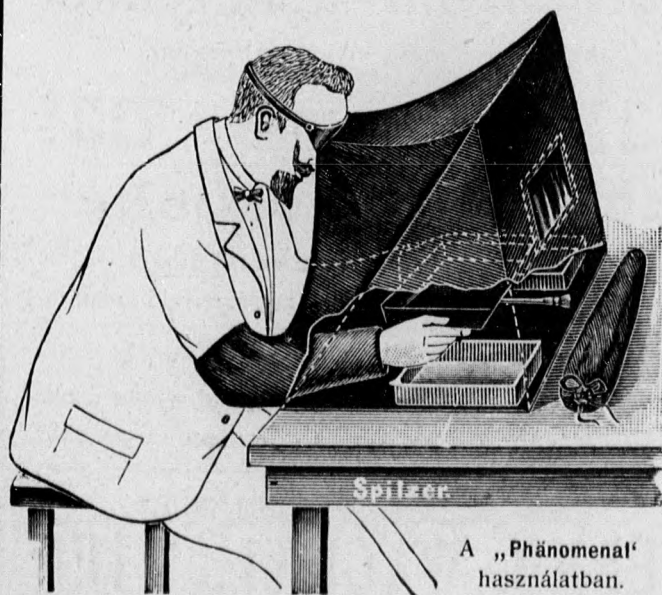
Kérjen árjegyzéket e lapban olvasott hirdetésre való hivatkozással.

A legmagasabb igények részére ajánljuk a

Hauff-Flavin lemezt.

A legjobb színérzékeny lemez. A legnagyobb sárga- és zöldérzékenység. — Legnagyobb általános érzékenység. — Sárga üveg nélkül csaknem mindig használható. — Kitűnő hegyi (havas) és hófelvételekhez. — Felülmúlhatatlan őszi felvételekhez. — Nélkülözhetlen reprodukciókhoz. — Finom réteg-szemcsézet, tökéletes árnyalatok. — Hosszú tartósság!

Kapható az összes foto-üzletekben.

A „Phänomenal” használatban.

UJDONSÁG!

Összerakható sötétkamara-sátor „Phänomenal”

súlya tokkal együtt csak körülbelül 900 gramm.

«Phänomenal» NÉHÁNY PILLANAT ALATT HASZNÁLATRA KÉSZ.

«Phänomenal» az összes lemez méretek részére egészen 18×24 cm.-ig bezárólag alkalmas.

A FEJET NEM KELL ALÁDUGNI!

A dolgozó (előhívó) egy bőrből készült bádogeretű szemüvegen lát a sötétkamra belsejébe és az egész eljárást pontosan és kényszerhelyzet nélkül figyelheti meg.

Ára 15.— márka. ♦ A karok és fej tökéletes mozgásszabadsága.

Kérjük a 88. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kapható az összes fotoüzletekben, — ha nem — úgy közvetlenül a gyárostól.

Ottó Spitzer, Berlin W. 30. Ujszerű fényképezési készülékek és használati cikkek gyára.

Minden magyar amatőr

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja

Árjegyzéket díjmentesen küldenek
Piller és Ranzenberger

gyárosok

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 55.

NAGYBANI ELÁRUSÍTÓK:

RIGLER JÓZSEF EDE RÉSZV.-TÁRS.

Wünsche kamarák

egy darabból való „U” alaku magnálium objektívtartóval könnyű súly mellett szilárdságuk és előkelő eleganciájuk tekintetében utólérhetetlenek. — Teljesen biztos működés.

„MINIMAL”

Különlegesen laposan épült kamara a kabátzsebbe dugható. Lemez és síkfilmekhez Méretek 9×12 és 9×14 cm.

„NIXE”

Tekerescsfilmm kamara kivehető tekerescs-orsókkal, a mi a filmek berakását rendkívül megkönnyíti.

Alfi - levelező - lap - kamara

10×15 cm. mérethez. Két, illetve 3 szoros kihuzattal közönséges sztereoszkop és panoráma felvételekhez. — Az ily alaku kamarák legelegánsabbja.

Kaphatók minden foto-üzletben. Ujdonságok árjegyzéke ingyen.

Vezérképviselő Magyarországon és Ausztria részére:

ERICH MEYER

WIEN, III., Hauptstrasse 14/16.

Emil Wünsche
Aktiengesellschaft für
photographische Industrie
Reick Dresden

A. LUMIÈRE et ses : FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapír és vegyiszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket

készíthet minden amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr“-re!)

UJ! lemez UJ!

„Ibolyakék czimke”

Utolérhetetlen érzékenységi.

Az összes eddigi Emulziókat messze felülmúló.

ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

— német, francia, angol vagy spanyol nyelven. —
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

BERNH. WACHTL, WIEN

VII/2, Kirchberggasse 37.

MIDDELBURG. ESTHANGULAT A CSATORNÁN.

Alfred Löwy, Wien.

Nyírfák. (Gumminyomat).
Otilie Bernfeld, Wien.

(A „Wiener Photo-Club“ kiállításából).

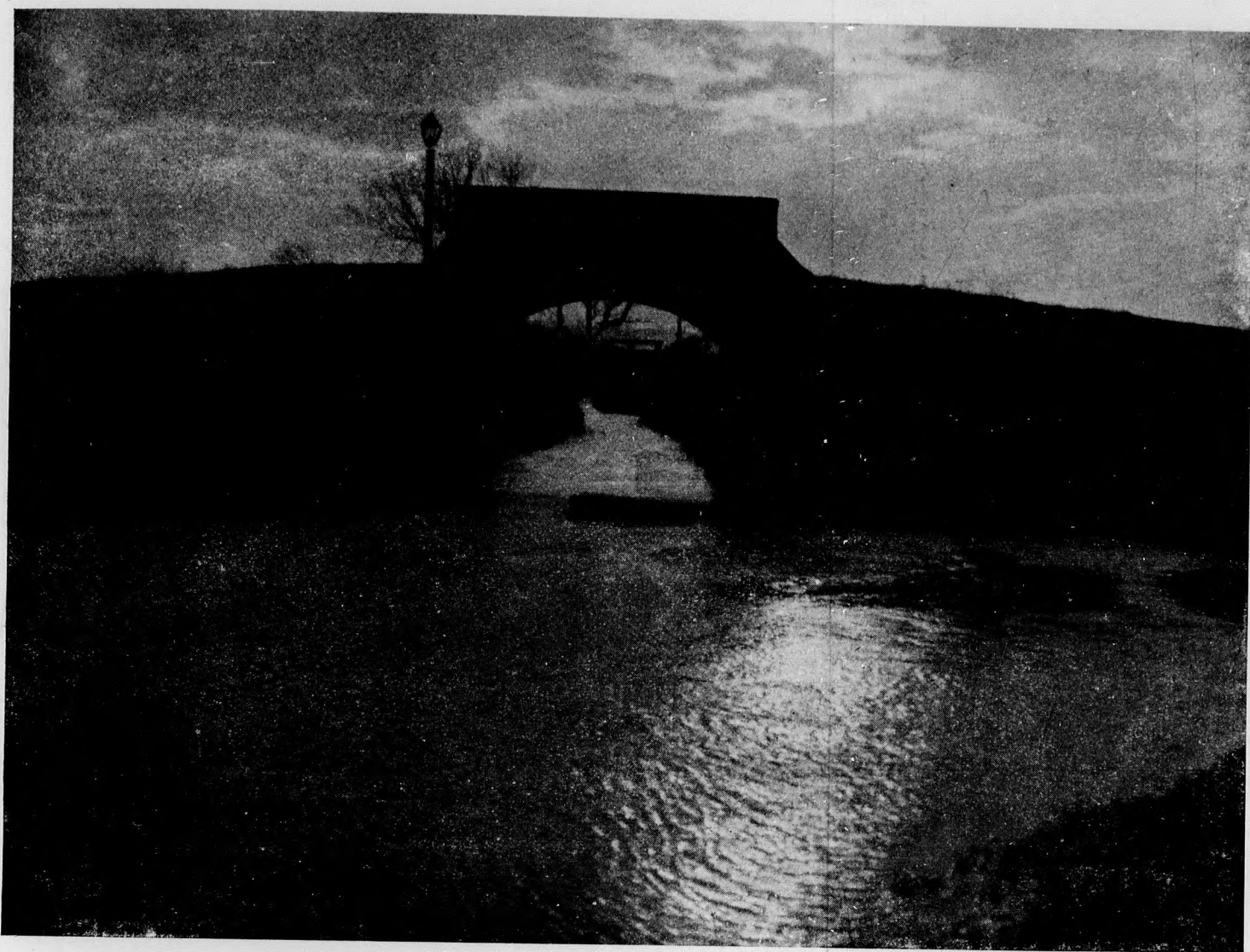

Falusi utca télen. (Gumminyomat).
Carl Suchy, Wien.

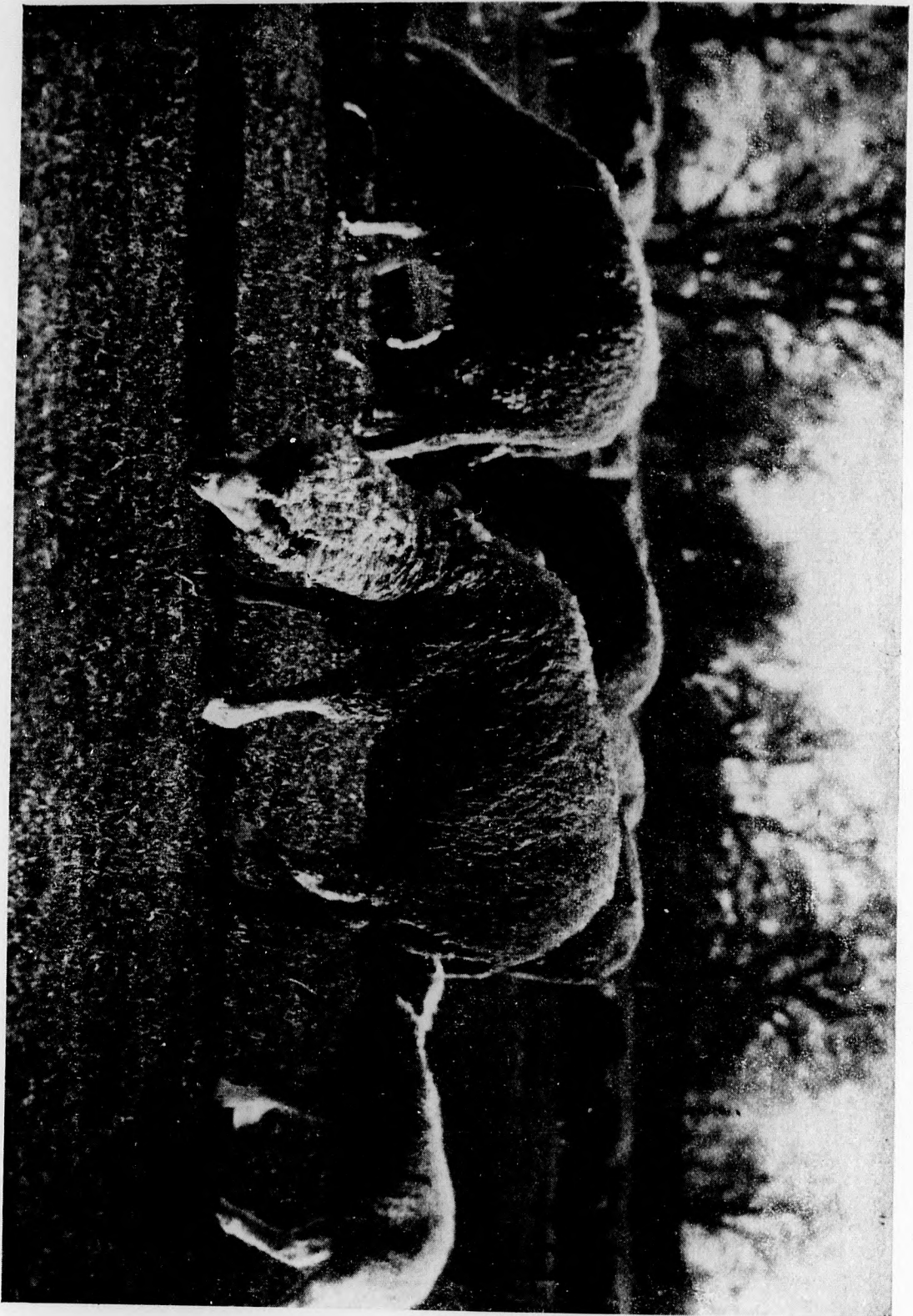
(A „Wiener Photo-Club“ kiállításából).

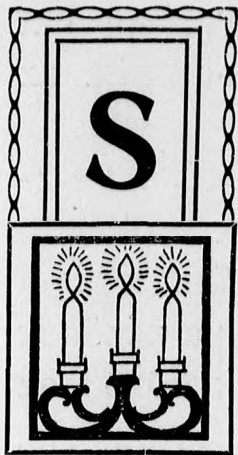
Most van a nap lemenőben (Zugló).
Petrik Albert, Budapest.

Legelésző birkák.
Petrik Albert, Budapest. (Kodak „Royal“ 13×18).

okszor megtörténik, hogy valamely táj megnyeri tetszésünket de a megfotografálásra mégsem tartjuk méltónak és pedig azért, mert vagy a jelenlevő motívumok az érdeklődés felkeltéséhez a képben elegendők nem lennének, vagy pedig mivel az egyenrangú motívumok elosztása miatt a kép harmoniája nem lenne tökéletes. A gyakorlatban s kritika nélkül dolgozó amatőröknél ezen, főleg művészi szempontból kifogás alá kerülő hibákat gyakran megtaláljuk. A természetben ugyanis bármely tájat nézzünk, az mind harmonikus. Harmonikussá teszi a szín, a levegő, a plaszticitás s a természetben megnyilatkozó *élet*. Ezeket az amatőr képén rögzíteni nem tudja s midőn *nem elég erősen motivált* tájat vesz fel, melynek szépségét éppen ez említett körülmények adják meg, de a melyeket visszaadni nincsen módjában, hiányuk miatt képe nem is lesz művészi hatású. E körülményekkel tehát, — ha jó eredményt akarunk elérni, — számolnunk kell.

Van azonban reá mód, amidőn egyes fogásokkal sikerül a talán érdektelen vagy harmoniát nélkülöző képből kifogástalan dolgot készíteni. Ezt azáltal érjük el, hogy egy vagy több alakot állítunk be a táj keretébe. Ezáltal elérhetjük, hogy az alakokat főmotívumnak véve, azok mint az érdeklődés középpontjai szerepelnek s a mellékmotívumok között összefüggést, harmoniát létesítenek.

E célt azonban csak akkor érjük el, ha *a stafázs tökéletesen beleillik a tájba, jelenléte indokolva van, s a tájjal összhangzó.*

Oly módon válasszuk tehát az alakokat, hogy azok hozzáillők legyenek a tájhoz. Például visszatetsző lenne egy nagyvárosi utcai kép szénászekerekkel, vagy poros falusi út robogó automobillal; bár igaz lehet mind a kettő. Jegyezzük meg azonban, hogy a fotografálás feladata nem az igazság rideg visszatükrözése, hanem gondolatunkkal s érzésünkkel ellentétben nem álló *relatív* igazság.

Fontos dolog még, hogy a kép egységét a stafázs beállításával ne rontsuk meg, s hogy csak annyi alakot állítsunk be, amennyi feltétlenül szükséges, mert a tulsok alak zavarólag hat, figyelmünket, érdeklődésünket megosztja s ezzel a kép egységét veszélyezteti.

Ügyelnünk kell a stafázs beállításánál arra, hogy nagyon közel ne állítsuk a felvevő kamarához, mert ezáltal a felvétel elveszíti tájkép jellegét s ekkor a táj csak mint háter szerepel; viszont nagyon meszire állítva felismerhetetlen lesz, bár ez esetben a táj perspektíváját igen mélylyé teszi.

A beállítást illetőleg az alak szeme mindég a főmotívum felé irányul-

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :

Staffázs a
tájfelvéte-
: lekben. :

jon. Ez a kép egységét mozditja elő. Természetellenes és zavarólag hat az, ha a staffázs a kamarába tekint. Szép hatást érünk el akkor is ha az alakok háttal vagy oldalt vétetnek fel.

Különös életet ad a képnek ha az alakokat *foglalkozás közben* vesz-
szük fel. Ilyenkor egyszersmind elkerüljük azt is, hogy tartásuk erőltetett,
természetellenes legyen s az odaállítottság bélyegét viselje magán.

Sok esetben szinte nélkülözhetetlen a staffázs, főleg amidőn a nézőnek
nem lehet helyes fogalma a tárgyak méreteiről. Ily körülmények között az
alak mint *összehasonlító mérték* szerepel. Ez főleg olyankor fordul elő,
amidőn különböző nagyságokban előforduló tárgyakat veszünk fel pl. háza-
kat, hegyeket stb. Ilyenkor az alak természetesen csak másodrendű moti-
vum s azért úgy kell beállítani, hogy zavarólag ne hasson.

Ügyelnünk kell az alak beállításánál még a világos és sötét foltok
elosztására s ezzel összefüggően az alak ruházatának színére, illetve szín-
nek a képen megfelelő fotografiai árnyalatára is. Sötét alaphangulatú képbe
fehér vagy világos ruházatú staffázst ne állítsunk, mert könnyen rikitóvá
válík a kép és megfordítva.

E témáról még igen sokat lehetne írni. Az elmondottak inkább csak
néhány főbb szempontot képeznek, melyek talán alkalmasak arra, hogy
másokban újabb gondolatokat ébresszenek.

isérleti tények bizonyítják, hogy a kevert,
illetve több — különböző karakterű —
redukáló anyagból összeállított előhívók leg-
nagyobbrészt sokkal jobban felelnek meg a
célnak, mint a szimpla, nem házasított hívó-
anyagok oldatai. Kitünő példa erre a metol-
hydrochinon. Van azonban eset, amidőn

Redukáló anyagok kombinálása.

Irta: Sztankovszky József,
Erdőszentgyörgy.

vagy a redukáló anyag természetétől vagy a keverési aránytól függően az
előállított előhívó kevésbé felel meg. Vagy éppen meg sem közelíti egyik
alkatrész jó tulajdonságait sem. Esetleg a rossz tulajdonsága valamelyik alkotórésznek
— amelynek kiküszöbölését óhajtottuk volna elérni — hatványozva léphet fel.

Szaktekintélyek által kitünőnek elismert metol-hydrochinon kombinációnak is van
egy igen nagy hátránya, — ami ugyan csupán a kezdők előtt tekinthető hátránynak; —
ugyanis benne a kép momentán jelenik meg s csak lassan erősödik. Ez a tulajdonsága
bizony nagyon könnyen azon tévhitbe hozhatja a kezdőt, hogy alaposan „túlexponált”
a lemez. Persze most neki esik egy csomó brommal s — teljes lelki nyugalommal —
egy korrigálhatatlanul gyöngé lemezzel *befejezi a hívást*.

A kombinált hívók legnagyobb része — inkább azt mondhatnók valamennyi —
mi követelni valót sem hagy hátra.

Hogy milyen karakterű hívók kombinálhatók? Rendszeren egy lassan dolgozót

szoktak rapid-hívóval; gyöngébb redukáló képességűt erős, könnyen fátyolt okozó, nagy fedőképességűvel keverni. Vagy elég gyakori az az eset is, amikor a két összeházasítandó anyag egyenként is kifogástalan s mi több, egy és ugyanaz a származék para és ortho vegyülete, másszóval az összekombinálendő két anyag: isomer. Erre példa a sok különböző néven ismeretes tömény hívó oldat. Ezek leginkább a hydrochinon és pyro-katechin keverékek.

Amint jó, kitűnő hívók állhatnak elő a szerves redukáló anyagok *hydrosyl* származékai összehozása által, éppen azonmód előállnak az *amylol* vegyületek ismervéi, sőt szerkezetileg is teljesen elütő vegyületek, kombinálása révén is a két vagy három különböző hívó-anyag súlyarányait sohasem csak úgy találomra szabjuk meg, hanem mindig az egyesek molekula-súlyának egy- vagy többszöröséből keverjük, aszerint hogy milyen a karakterük? Például: egy molekula pyrocatechin, három molekula pyrogallus sav, stb.

Az ilyen többféle redukáló anyagból álló előhívó rendszeren úgy készül, hogy az egyes alkotó anyagokat sorrendben adjuk föl, holott sokkal jobb, előnyösebb az oly módon való készítés, amikor a redukáló anyagokat molekulasúlyaik egy- vagy többszöröséi szerint összekeverjük s porcellán-edényben vízfürdőn, illetve homokfürdőn — aszerint, hogy a legnehezebben megolvadó alkotó vegyület (olvadási pontja felül van-e a 100° C.-on, vagy nincs) — lassan hevítve *megömlesztjük*, még pedig a legnehezebben olvadót először s ha ez már teljesen híg folyóvá vált, hozzá adjuk a másik, olvadási pont fokának magassága szerint könnyebben olvadót és így tovább.

Fontos, hogy mihelyt az olvasztási processzus befejeződött, a nyert homogen vegyületet a lehető legrövidebb idő alatt hűtsük le s porítva jól záró fénymentes edényben tegyük el. A további eljárás az így nyert hívóval ugyanaz, mint bármelyik egynemű mással.

Nagyon jó kombinációkként ajánlhatók a következők:

8	molecula	hydrochinon	olv. p.	169°	C.
1½	„	pyrogallus	„	131°	„
½	„	brenzkatechin	„	104°	„

Roppant tömör, kékesfekete negatívot adó, rövid pillanat és arcképekhez alkalmas hívó.

2	mol.	hydrochinon
8	„	paramidophenold o. p.
		184° C.

Nagyon jó univerzális, tömören dolgozó hívó.

7	molecula	hydrochinon
3	„	paramidophenol

Kitűnő, még a metol-hydrochinont is felülmúló jóságú hívó. Mindenhez alkalmas.

2	molecula	glycin
1	„	hydrochinon
½	„	brenzkatechin
1	„	pyrogallus sav
5½	„	metol

Jól moduláló, energikus, főleg műtermi fölvételekhez alkalmas hívó.

: Redukáló :
anyagok kom-
: binálása. :

: Redukáló :
anyagok kom-
: binálása. :

5	molecula adurol	7	molecula adurol	3	molecula eikonogen
2	„ edinol	1	„ pyrogallus	5	„ hydrochinon
5	„ metol	2	„ paramidophenol	2	„ paramidophenol

Ezek bármelyikét összeolvasztás után poritva, akár e megadott mennyiségekben egyszerűen összekeverve mint hívó substanciát használhatjuk az előhívók ismeretes összetételeiben.

I. A különleges autochrom-kazetták.

Nem egy olvasónk — olvasván a fenti címet — kérdezheti, hogy vajjon mire is kell az autochrom-felvételekhez különleges kazetta? — Egyszerűen „fordítva“ tesszük be a lemezt a kazettába, eltoljuk a beállítást a lemezvastagsága mértékének megfelelően és ime készen van az egész mesterség! De akik így nyilatkoznak, azok vagy elsőrangú, kitűnő gyakorlati szakemberek (amatőrök), kik a kamarájukkal játszva tudnak elbánni és kiknek ilyes technikai fogások semmiféle nehézséget

Foto-ujdonságok.

Közli: Pusztaffy Miklós.

nem okoznak; vagy pedig teljesen avatatlan — mindent lekicsinylő — „ujoncok“, akik teljesen járatlanok az effélékben. Az utóbbiak számosabban is vannak.

A lemez efféle eltolásának azonban nem egy kényes és kényelmetlen következménye van. De egyébként is oly nagy gyakorlatot igényel, mely úgy az amatőrök legtöbbjénél, mint a szakfényképészeknél is, gyakran hiányzik. Mind e fényképezők részére a C. P. Goertz részvénytársaság optikai intézete különleges autochrom-kazettát szerkesztett. Ebben az autochrom-kazettában ugyanis a lemez fényérzékeny rétege, dacára annak, hogy a lemez fordítva van betéve — ugyanabba a helyzetbe kerül, melybe a beállításkor a homályos üveg homályos oldala volt. Tehát *ugyanazzal a beállítással* — kamarán való bármelyes utólagos eltolás vagy egyéb igazítás *nélkül* — egymásután egy autochrom s egy közönséges (nem színes) felvételt készíthetünk. És ehhez mi egyéb sem szükséges, mint egyszer az e célra készült különleges autochrom-lemeznek, utána egy közönséges — rendes módon töltött — kazettának ugyanazon beállítás melletti betolása.

Az autochrom-kazettának szerkezete a képzelhető legegyszerűbb. E kazetta egy megvilágítási tolólappal ellátott keretből és egy tolólappal elzárható toknyílásból áll, melyben egy laza nyomólap foglaltatik. A lemezberakás a toknyíláson keresztül történik, amennyiben legelőször is a hüvelykujjal a zárórugót az általa körülvevett csavarról leemeljük, majd a tolólapot lehúzzuk és végül a laza nyomólapot a kazettából kiemeljük. Ezután berakjuk az autochrom-lemezt, még pedig *fordítva*. Vagyis a lemezzel nem az objektív, hanem a kamara hátsó felé fordítva. Ezután reátesszük a nyomólemezt és végül a tolófedőlappal ismét elzárjuk a nyílást. Miként a közönséges kazetták, úgy az új autochrom-kazetta is, betétekkel van ellátva, úgy, hogy kisebb méretű felvételek is eszközölhetők ugyane kazettában.

És ha ez új autochrom-kazetták a színes fényképezést megkönnyítik, az egyszerű (monochrom) fényképezésre sincsenek minden haszon nélkül, amennyiben igen sokoldalú használhatást tesznek lehetővé. Mindenekelőtt nálunk a régen ismert bevált módszerrel, melylyel a *fényudvarképződés megakadályozható*, amely szerint ugyanis meg-

BUDAPEST, 1908. MÁJUS 15.

fordítjuk a lemezt és az ívegoldalon keresztül fényképezzük. Az autochrom-kazetta a leg-egyszerűbb és legbiztosabb módon teszi ezt lehetővé, amennyiben nem kell attól tartani, hogy a kép a nem elégséges korrekció következtében élettelené válik, vagy, hogy a kazettarugó a lemezzéteget megsérti. De a reprodukció-iparnak is pompás szolgálatot tesz az autochrom-kazetta, mert pl. a fénynyomásnál fordított negative van szükség. Minthogy pedig e kazetta használata révén már a reprodukció-felvétel fordítva eszközölhető, feleslegessé válik a rendes úton előállított lemez megfordítása, tehát az újabb fordított lemez előállítás. Így tehát az autochrom-kazettának a fényképező-iparok szolgálatában még igen fontos gazdasági jelentősége is lehet, mert pl. azok a fényképezők, kiket pl. egy-egy képeslevelezőlapgyár ily levelezőlapmotivumok, témák felvételére kiküld, legott a fordított negativeket teljesen készen viszik haza, úgy, hogy azok — előhívás után — a sokszorosító másolási eljárásra legott alkalmasak és a megfordítás költséges és időrabló műveletét feleslegessé teszik.

Ki tudja, vajjon nem éppen ez utóbbi — ipari fontosságú — alkalmazhatási módja menti meg a feledéstől, a kazettát meg arra az időre is, mikor esetleg a Lumière-féle autochrom-lemezek már régen meghaladott álláspontot fognak képezni.

II. A „Stereokibitz“ kamara.

Az általános törekvés a kamaraépítés terén odairányul, hogy egy fényképező gépet adjon azok részére, kik a technikai és gyakorlati követelmények mellett a kényelmes kezelhetőséget is megkövetelik.

Egy ily modellt tökéletesnek mondhatunk, ha kis térfogat és csekély súly építés mellett a szükséges szilárdságot sem nélkülözi, s az egyszerű kezelhetőség mellett, tekintve a technikai szerkezetét a haladás magaslatán áll.

Ily készüléket hozott mostanában forgalomba a „Süddeutsches Camerawerk Sontheim a/N.“ technikailag és gyakorlatilag is legjobb konstrukcióval, beigazolva vele azt az előkelő helyet, melyet a fényképező világban elfoglal.

Tekintettel arra, hogy a sztereo fényképezés amatőreink körében, dacára a nagy kedveltségnek mindaddig még nem nagy tért hódított, a Süddeutsches Camerawerk oly sztereoszkop készüléket konstruált, mely kis méreteit, könnyű és kényelmes kezelhetőségét és a szükséges fényképezési anyagok csekély beszerzési költségét tekintve, a legnagyobb elterjedésre tarthat igényt.

Ez a „Stereo-Kibitz“-nek nevezett készülék az ismeretes 45×107 mm. képnagyság mellett 45×45 mm. sztereo-képeket is szolgáltat, mely dacára kis méretének, egy zárt sztereo nézőben a valóságnak megfelelő benyomást kelti.

Azon elvnel fogva, hogy a legnagyobb szilárdság, a lehető leggyorsabban használatra készen álljon a gép, a „Stereo-Kibitz“ úgy van készítve, hogy az objektív-tartó egy újjnyomással automatikusan a végtelenre ugrik be. Ugyanezen idő alatt egy kis kereső is kiemelkedik és egy második újjnyomás kell, hogy a már előzőleg megfeszített redőnyzár kioldodjon.

Minthogy e kamarához (a legtöbb első rangú gyártmányu) 56—65 mm. gyutávolu objektív használható, ez lehetővé teszi, hogy a csekély távolságban levő tárgyak is már élesen rajzolódjanak ki. A kamara bezárása igen kényelmes, a mennyiben két újjnyomás által eszközölhető.

A „Stereo-Kibitz“ redőnyzára egy másodperctől kezdve tetszésszerinti gyorsaságra beállítható, a felhúzó csavar egyszerű csavarása által. Ugyaníly módon időre is beállítható. A zár kioldása abszolút biztos, az egyszerű szerkezet eleve kizár minden szabálytalanságot.

: Foto- :
ujdonságok.

: Foto- :
ujdonságok.

A készülékhez az ismert «*Koerma*» bádoggazettákat szállítja a gyár, melyek ellentétben más gyártmányokkal nem középen, hanem a négy sarkon szorítják a lemezt. A kazetták szétnyíthatók.

A „Stereo-Kibitz“-hez még 12 lemezre való váltókazetta is szállítható, mely ugyancsak a Süddeutsches Kamerawerk gyártmánya, amivel a kamara a használhatóság tetőpontját is elérte. Ugyanegy időben kerül forgalomba e kamera 6×13 cm. nagyságban.

Mindenki meggyőződik arról, hogy mily pontos, egyszerű és gyors e készülék a gyakorlatban, s ezért mindenkinek ajánlható a „Stereo-Kibitz“, mint az egyedüli ily nagyságban létező kamara, mely *felhúzáskor zárva maradó redőnyzárral* bír. (Folytatjuk.)

zoknak, akik tulajdonképpeni kallitypia másoló-papírt akarnak készíteni a „The Amateur Photographer“ 928. számában megjelent kallitypia-papírról szóló eljárást közöljük. A papír készítésnél szükségünk van fotografiai nyers papírra, de jó minden írópapír is. Fürdössük a következő összetételű fürdőben. És lehetőleg vigyázzunk, hogy a folyadék át ne folyjon a másik oldalba.

A kallitypia.

Ismerteti:
Bartos Zoltán.

Érzékenyítő fürdő:

3 gramm ferri oxalat
30 „ deszill. víz
2 „ ezüst nitrát

E fürdőből annyit vegyünk, amennyi az egyszeri használatra elegendő. A papír sötétben szárítandó, ezután azonnal feldolgozandó. A megvilágítás azonos a platin-papír megvilágítási idejével. Az expozíció után a következő előhívók egyikében hívandók elő, aszerint, amilyen színű papírost akarunk nyerni.

I. Fekete tonus:

3 gr. borax
20 „ víz
2 „ konyhasó
3 kcm. 1% kalium bichr. oldat

II. Bíborvörös tonus:

0.8 gr. borax
30 „ víz
3 „ konyhasó
3 kcm. bichromatoldat

III. Sepia tonus:

1.5 gr. konyhasó
30 „ víz
1.5 kcm. bichromatoldat

IV. Gesztenyebarna tonus:

3 gr. konyhasó
30 „ víz
1.5 „ volframsavas nátron.

E fürdőknek nagy befolyásuk van a nyerendő szín árnyalataira nézve is.

beérkező képek óriási tömege, az anyag lázas rendezése, a feszült várakozás: ezek az országos kiállítás előjátékának jelenségei. Az a számos nagy díj, melyeket a közoktatásügyi kormányon kívül a székesfőváros és néhány műbarát tűztek ki, jelentékenyen fokozta a fotoművész-kiállítók ambícióit. És megindul a nemes versengés a díjak és kitüntetések elnyeréséért. Csak azután a nemes versengésnél maradjon és ne fadjon el az, — mint nálunk Magyarországon sajnos oly gyakori jelenség — a kijárás és protekció, a barátkozás és ki-erőszakolás nemtelen túlekedésévé. Az *igazi* érdem, a tehetség, művészi képesség és tudás jutalma legyen minden egyes díj, és kitüntetés; a melléktekintetek érvényesülése nélkül. Mert csak akkor fognak buzdítólag hatni a magyar amatőrvilágra.

A kiállítás anyaga meglepően nagy. A képek tömege egyenesen impozáns. Több mint 2500 kép érkezett be már eddig. Azonban e nagy szám egyuttal „megdöbbentő” is. A magyar amatőrök között van ugyan már szép számmal művészies izlésű és fel-fogású is, de bizony — mi türes-tagadás — aránylag még mindig csak igen kicsiny az a művész gárda, a mely egy valóban szigorú zsűri előtt és egy előkelő színvonalu fotokiállításon *valóban* megállaná a helyét. Félt tehát, hogy a nagy anyaghalmaz vagy a kiállítás színvonalának csökkentését, vagy — szigorú birálat és selejtezés esetén — összezsugorodását idézi majd elő. És nem tagadjuk, szivesebben látnánk kevesebb képet, — de jót és kvalitásosat együtt, mint sokat, de gyengét, selejtesebbet, sőt teljesen rosszat. Mert e kiállításnak is egyedüli célja a magyar *művészi* fényképezés java termékeinek bemutatása s ennek kapcsán a — *tanítás és buzdítás* — kellene, hogy legyen.

Legfontosabb szerep a kiállításon, a *jó* képeknek és szerzőiknek jut. Övék az érdem, az elismerés. Képeik kvalitásainak összessége adja meg a kiállítás színvonalának mértékét. Minden egyéb csupán lényegtelen sallang, külső cifraság.

A kiállításon hír szerint József kir. herceg és neje Augusztia kir. hercegnő, valamint Izabella kir. hercegasszony is több képpel résztvesz.

Az ünnepélyes megnyitás e hó 24-ikén (vasárnapon) délután 4 órakor lesz a városligeti műcsarnokban. A kiállítási rendező-bizottságtól vett hír szerint József kir. herceg vagy *Apponyi* Albert gróf közoktatásügyi miniszter fogja megnyitni e foto-tárlatot Impresszióinkat róla ezuttal is sorozatosan közöljük lapunkban. Mario.

mult számban oly képet méltattunk, amely — kliséjét nyomás közben baleset érvén — nem is jelent meg. E kép lapunk mai számának pompásan sikerült műmellékletét képezi. Alapos szemléletében való ismételt elmerülést nem ajánlhatjuk eléggé olvasóinknak.

De a többi kép is egytől-egyig tanulmányozásra méltó alkotás. Nézzük például az *Ottilie Bernfeld* asszonynak „Nyírfák” című pompás és nagyszabású gumminyomatát és legott igazat fogunk adni a mi fotohumoristáinknak — *Falk* Richárd amatőrtársunknak — abban, hogy a fényképezés *művészetében* — és technikájának tökéletes birásában — csupán a külföldi női amatőrök vehetők komolyan. De viszont

Az országos fénykép-kiállítás.

— Megnyitás előtt. —

∴ Képeinkről ∴

Irta: dr. Kohlman Artúr

Képeinkről.

tartozunk az igazságnak azzal, hogy a magyar hölgyek között is van immár néhány oly tehetséges növendékünk, akik nemcsak divatos szórakozásnak, időtöltésnek tekintik a fényképezést, hanem mint művésziesen gondolkozó és érző lelki világuk külső megnyilvánulásának egyik kifejezési eszközét.

A *Bernfeld* asszony képére visszatérve, mindenekelőtt kiemelendők veljük a téma egyszerűségét. Néhány nyírfát választ képe fő tárgyául, melyhez a keretet a hatalmas báránnyelűk és az erdő távlata szolgáltatja. A téma megválasztásán kívül kitűnő érzékre vall a kiviteli technikájának megválasztása is. A felvétel szinte predesztinálva volt a gumminyomásra, amely a kicsinyes részletek elhagyásának lehetősége mellett, a *folthatások* érvényesítését lehetővé tette. A durva szövésű (strukturájú) papíros megválasztásával a jeles szerző még jobban juttatta kifejezésre e célzatát. Az egész kép — téma, beállítás és technikai kivitel tekintetében — egyaránt elárulja a nagy osztrák fotóművész-triumvirátus *Watzek*, *Kühn* és *Henneberg* de főleg az utóbbi nagyszabású szépia-gumminyomatainak hatását. És ez nem jelent szolgálai másolást, hanem inkább a fotóművészet nagy mesterei műveinek *komoly* tanulmányozását, az azokban való elmélyedést. Amit a mi női amatöreinknek hasonlóképpen ajánlani ezuttal sem mulaszthatjuk el. Azonban e nagyszabású képben is van valami hiba, amelyre reá nem mutatni egyenlő lenne a tanítás célzatának elejtésével. S ezért reámutatunk arra a hibára, hogy a háttérben levő erdőt letompítani s ezáltal a távlati hatását jobban kiemelni nem ártott volna. De azért *Ottlie Bernfeld* asszony e műve így is igazán kiváló alkotás.

Egy másik igen szép gumminyomatot is mutatunk be ez alkalommal. *Carl Suchy*-nak, a „Wiener Photo-Club“ tárlatán kiállított „Falusi utca télen“ c. képe ez. Tárgyát szívesen használják fel hazai amatőrtársaink is. (Láthattuk „*Az Amatőr*“ téli számában.) Nem is erre, mint inkább az e képben megnyilvánuló felfogás és beállítás az, amire olvasóink figyelmét felhívjuk. Az utcator a képmező legfelső sarkát foglalja csupán el. A többi kétharmad területet az előtérrel és előtérbeli „holt“ staffázsszal tölti ki a szerző. A sarokban a nagy előtérbeli kerítés, alulról felfelé pedig kanyargó, kocsvágásos, hóbuckás, havas út viszi szemünket a kép tulajdonképpeni tárgyához, a hólepte falusi utcához. A szürke égbolt, melyről hatásosan válnak el a kunyhók fehérlő fedelei, a csupasz, sötét fák, a hó árnyék- és árnyalatgazdagsága pedig együttesen megadják azt a hangulatos hatást, amely visszavisz bennünket a forró nyár derekán is a zimankós télbe, az elhagyott falu csendjébe.

E külföldi szép és művészies gumminyomatok mellett is megállják a helyüket a *Petrík* Albert amatőrtársunk bár egyszerűbb technikájú, de úgy tárgyuknál, mint felfogás, beállítás és kivitelükénél fogva is elismerést érdemlő bromézüst-nagyításai. A „Most van a nap lemenőben“ című zuglói esthangulat megint csak azt bizonyítja, hogy nem kell nagy utazásokra menni avégből, hogy szép felvételeket hozzassunk haza. Az agyoncsettintett Rákospatak-part mellett a Zuglót teljesen elhanyagolják fővárosi művész-amatöreink. E képben a töltés és hid árnyképe (silhouette), a lámpással és a lenyugvó napot eltakaró sötét felhők, a hid alól kivilágló pataktorkolat, a csillogó vitzükör együttesen adják azt az esthangulatot, melynél oly szívesen mereng el a művészember.

A „Legelésző birkák“ kitűnő plasztikájával, világítási effektusaival, széles, vetett árnyekaival és pompás beállításával, az állatvilágból merített, jól ellesett téma, melyért legjobb állatfestőink is megdicsérenék a jeles fotóművész-szerzőt.

Az ily képek közléseért pedig aligha jár ki nekünk — a magyar amatőrök kedvenc csemegéje — a mindent lebecsülő gáncs. És mig egyrészt hasonlóak produkálására kell, hogy biztassák olvasóinkat, addig másrészt azoknak beküldése nem szerénytelenség, de többi amatőrtársainkkal szemben való *kötelesség*. S ez többeknek szól. □

„Az Amatőr”

ezer (1000) koronás díjpályázata
szenzációs fordulatot vesz

:: (Lásd a következő számokban.) ::

Résztvehet minden magyar amatőr,
 aki a 16 korona előfizetési díjat lefizette.

Kérjen részletes pályázati feltételeket.

Könnyű, kicsiny, állandóan zsebben hordozható.

«AGFA»-exponálási táblázata

nappali világításhoz és „Agfa” villanófényhez.

Ez új táblázat lehetővé teszi

Ára 1 korona.

:: **Nappali** felvételeknél a helyes megvilágítási idő megállapítását. ::

Villanófény melletti felvételeknél a **szükséges mennyiségű** „Agfa” villanófény megállapítását.

Pontos használati
 utasítás a védő-
 borítékon ::

**Egyszerű toléllállítás révén semminemű számítás sem
 szükséges.**

□ Nagvfoku sárga és zöld érzékeny pillanatlemez □
 □ (30° W. = 19/17° Sch.) sárga üveg nélkül használható. □

Kiváló tartósság.

Dr. Éder tanár, udvari tanácsos (Wien) elismerő levelét a következő sorokkal fejezi be :

A megvizsgált „Agfa”-chromo-lemezek az itt eszközölt vizsgálatok alapján sárga üveg nélkül, színes tárgyak fényképezésére használható magas foku általános és a zöld szín iránt érzékeny lemezeknek mondhatók és mint ilyenek a legjobban ajánlhatók. ::

:: **Kaphatók a foto-üzletekben** ::

ZEISS

ANASZTIGMÁTOR

„TESSAR“

1:3.5

Arcképekhez

1:4.5

Lumière színes felvételekhez

1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a foto-üzletekben, valamint

WIEN, IX/3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. = !! Ingyen és bérmentve !!

Olvasóinak minden fotomegbizását

!

(bevásárlás, becserélés, reklamáció stb. stb.)
ponto- dijtalanul eszközli a budapesti
san és vagy külföldi cégeknél

AZ «AMATŐR»

Felvilágosítások, szaktanácsok, labororium
ugyancsak dijtalanul áll rendelkezésére
„Az Amatőr“ olvasóinak az új helyiségekben

!

Telefon 94-49.

Budapest, VII., Baross-tér 15.

Telefon 94-49.

(Szemben a keleti pályaudvarral).

Szóbeli tanácsok csupán minden csütörtökön d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

▲ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ▲

Fixáló színező oldat (Haneke szerint.)

- 1000 kcm. víz
- 200 gr. fixáló nátron
- 10 „ nátriumacetát
- 20 „ ólomacetát
- 15 „ ammoniumrhodanid
- 5 „ citromsav
- 50 kcm. 1 $\frac{1}{2}$ -os aranychloridoldat

(„Az Amatőr Fotoalmanachja 1908“ c. zsebkönyvből.)

Rögzítő-oldat timsóval (Lainer tanár szerint).

- 1000 kcm. telített kálium aluminiumsulfát-oldat
  - 300 „ „ nátriumsulfít-oldat
  - 10 „ jégecet
  - 1000 „ nátriumthiosulfát (fixáló nátron) oldat 1:4
- („Az Amatőr Fotoalmanachja 1908“ zsebkönyvből).

Gyöngítők lemezekhez:

I. Jódkálivál:

- 1000 kcm. nátron-oldat 25 $\frac{1}{10}$ -os
- 10 gr. jódkáli.

A kemény negatív addig hagyandó a gyöngítőben, míg a kivánt erőt el nem érte. A legkeményebb lemez 3—4 óra alatt normálisra gyöngül le.

II. Vörös vérlúgsóval:

- I. 500 kcm. víz
- 100 gr. fixáló nátron
- II. 50 kcm víz
- 10 gr. vörös vérlúgsó.

Használatra I.-ből 100 kcm-t, II.-ből 5 kcm.-t keverünk.

Kalium ferridoxaláttal:

- 300 kcm víz
- 15 gr. kali ferridoxalat
- 15 „ natr. sulfít.

A fenti oldathoz utólag még 5 gr. sóskasav (oxálsav) adandó s addig rázandó, míg a vörös oldat *zöldd*é változik, ekkor leszűrendő az oldatlanul maradt sóskasavról és 75 gr. fixáló nátron adandó hozzá.

Rézszulfáttal:

- 100 kcm víz
- 10 gr. rézszulfát
- 30 „ konyhasó.

Használatra egy rész 10 rész vízzel hígítandó.

Savanyított fixáló-fürdő:

- 1000 kcm. nátriumthiosulfát (fixáló nátron) oldat 1:4
- 70 „ nátriumsulfít-oldat 1:4
- 20 „ borsav-oldat 1:2

(vagy 40 kcm. citromsav-oldat 1:2).

„Az Amatőr Fotoalmanachja 1908“ c. zsebkönyvből.

Próbanyomatok gyors készítése. A kifixált lemezt a vízvezeték alatt jól kimossuk s két percre tiszta vízzel telt csészébe tesszük és pedig réteges felével lefelé fordítva. Egy másik csészébe ugyanolyan nagyságu bromezüst papírost áztatunk és pedig úgy, hogy a papír réteges oldala legyen felfelé fordítva, ezután a lemezt oly módon helyezük a papírra, hogy a réteges oldalak egymáson feküdjenek. A víz alatt összeszorítjuk ezeket és miután a vízből együtt kiemeltük, kezünkkel a fölösleges vizet és léghólyagokat kipréseljük. A lemez üveges oldalát megtisztítjuk s rendes ideig exponálunk. Ezután a papírt és a lemezt ismét a vízbe tesszük, a papírt utóbbiról lehúzzuk és előhívjuk. Ugyanezen eljárást alkalmazzuk levelezőlapokon is.

Autochromkazetták

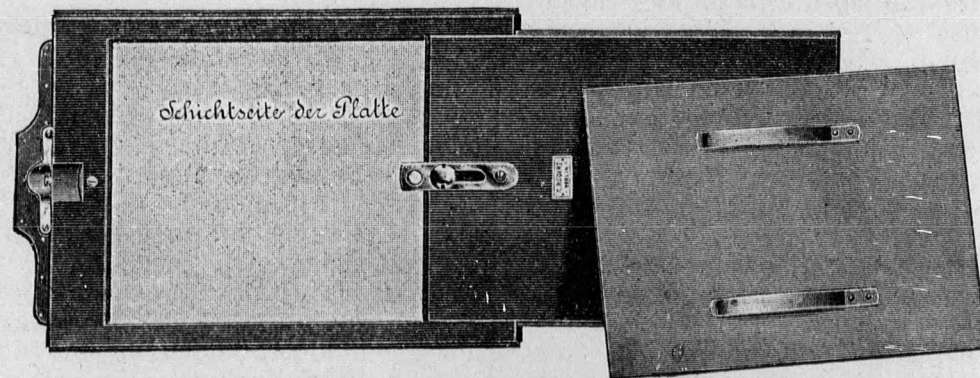
Goerz-Klapp-Kamarákhoz

Az autochromlemezek helyes fekvése és beállítása a homályos üveg megfordítása nélkül.

U J!

9×12 cm-es méret
3 $\frac{1}{4}$ ×4 $\frac{1}{4}$
Mk. 30.—

Árjegyzék ingyen!

U J!

10×12 $\frac{1}{2}$ cm. méret
12×16 $\frac{1}{2}$ „ „
13×18 „ „
Mk. 36.—

Árjegyzék ingyen!

OPTISCHE ANSTALT **C. P. GOERZ** AKTIEN-GESELLSCHAFT
BERLIN-FRIEDENAU 19.
LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Amatőr új helyiségei. Lapunk új helyiségeit május hó 1-től Budapest, VII., Baross-tér 15. alá (a Keleti pályaudvarral szemben) helyeztük át. Régi helyiségeink ugyanis immár szűknek bizonyultak és lapunk további fejlesztése szükségessé tette a — kellemetlen és sok időt és fáradságot rabló költözködést. A szerkesztőségi és kiadóhivatali helyiségeink valamint laboratoriumunk berendezése ugyan még nem nyert befejezést, de már most is azon vagyunk, hogy ezután korlátlanul rendelkezésre álljunk olvasóinknak, — a magyar fotoamatőr-világnak. Ezért ezer (1000) koronás díjpályázatunkon kívül számos más módon is kívánunk hű olvasóinknak kedveskedni és szolgálatára lenni a jövőben. Így a mai naptól kezdve úgy fővárosi, mint vidéki olvasóinknak nemcsak mindennemű szaktanácsot adunk díjtalanul, hanem készségesen, pontosan, lelkiismeretesen és ugyancsak teljesen díjtalanul intézzük el olvasóink összes fotoügyeit u. m. bevásárlásait, rendeléseit, levelezéseit, hazai és külföldi cégeknél egyaránt, valamint eladási, csere és reklamációtérmetű ügyeiket is, a készkiadások pl. levélpporto, szállítási kézbesítési díjak stb. megtérítése mellett.

„Az Amatőr“ olvasóinak ezentúl tehát nemcsak hű tanácsadója lesz, hanem egyuttal bizományosa is, a kinek feladata megbízójának összes szakbavágó ügyeinek a lehető legjobban elintézni.

Új berendezésünk teljes elkészülte után időközi intim kiállítások is lesznek „Az Amatőr“ új helyiségeiben. Ezek mindenkor vásárral lévén egybekötve, úgy véljük, hogy ezzel a művészi fényképek cseréjének és értékesítésének gyakorlati módját végre sikerült megtalálnunk.

Végül ősztől kezdve meghonosítjuk „Az Amatőr“ felolvasásokkal, vetítésekkel és rendszeres szaktanításokkal kapcsolatos fotozsurjait is, melyen előfizetőinket szívesen látjuk.

Egy újabb rovatot is nyitunk már legközelebb, melyben az újabb akciók híreit, meghívóit, eredményeit, olvasóink felhívásait, panaszait stb. fogjuk közölni.

Ez új, nagy fáradsággal járó akciónkban olvasóink bizalmát és támogatását és közös lapunknak, — „Az Amatőr“-nek — terjesztését, az amatőrismerősök körében való ajánlását kérjük csupán.

A most megjelent új Busch árjegyzék és ismertetés a következő újdonságokat tartalmazza:

Busch Flavor sárga színszűrőt, mely a Schott és Genossen cég készítette, már anyagában megfestett üvegből készült. E szűrők az ibolya és kék színeket absorbálják, miért is különösen tájfényképezésre és reprodukció-felvételre alkalmas.

Busch napzáró. Ez egyszerű és kitűnő műszer különösen a felhőfelvételeknél használható, a célból, hogy a felhőzetnél túlexpozíció ne forduljon elő.

Busch három díj (Drei Preis) kamara 10×15 méret. Sztereo és egyszerű felvételekhez, háromszoros kihuzattal, különösen hosszú gyutávu objektivekhez, hogy a hátsó lencse önmagában használható legyen.

Busch „Roia“ tükörreflex-kamara 6½×9 cm. nagyságban. Pontos kivitel, szolid munka, forgatható homályos üvegeret magas és széles felvételhez. Objektív-csavarja megengedi a 120—180^{mm} gyutávu objektivek használatát egyaránt. E kamarákhoz szállítható kettős kazetta kemény gummi tolólappal, váltókazetta és tekercsfilm kazetta is.

Vereinigte Fabriken Photographischer Papiere, Dresden.

A következőket gyártjuk és ajánljuk:

1. Újdonság! Az „Albumat“-papir, mely 11 különböző fajtájú. (Az „Albumat“ elnevezés védve!)
2. A Schwerter-féle celloidin-papir (fényes, pensée rózsaszínű) a cég egyik régóta elismert, egyenletesen dolgozó, megbízható nagy elterjedtségű gyártmánya. Ugyanez fénytelenben is.
3. A „Christen Matt-papir“. A legelső és legjobb „Matt“-papiros. Kitűnően pótolja az aránytalanul drága és kényes platinpapirokat.
4. A „Schwerter Platino-Matt“ és szemcsés matt-papir.
5. A „Schwerter Aristo“-papir (fényes és matt pensée rózsaszín, fehér színben) egyike a legjobb kimásoló-papiroknak.
6. A „Schwerter gázfény-papir“. Új fajta kitűnő előidéző papir. (L. a „Nachrichten“ című folyóiratunk 1. számában közölt cikket).
7. „Schwerter brómezüst-papir“ a JUNK-féle eljárás szerint, főleg kontakt nyomatokhoz és nagyításokhoz.
8. A „Schwerter negatív-papir“. Új! Átlátszó strukturamentes, jól fődő papiros nagyított negatívek előállítására.
9. Schwerter levelezőlapok. (Celloidin, Platino-matt, aristo, brómezüst, gázfény-levelezőlapok.)
10. Schwerter levonható brómezüst-papir. Érdekes újdonság!
11. Fényes felületű albumin és matt sópapirok. Elismert jó minőségben.

Az összes fajták kaphatók minden fotoüzletben. A cég lapunkra való hivatkozás esetén készséggel küld próbacsomagot is és árjegyzéket ingyen akár közvetlenül, akár a bécsi vezérképviselő útján.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére:

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

PHOTOGRAPHISCHE-INDUSTRIE.

WIEN, IX., SCHULZ-STRASSNITZKI-GASSE No. 12.

ERNEMANN

Tükör-Reflex Kamara

a legtökéletesebb és ajánlásra méltó kamara művészek, újságírók és komoly amatőrök részére.

Méretük 9×9 , $6\frac{1}{2} \times 9$, 9×12 , $12 \times 16\frac{1}{2}$ és 10×15 sztereo- és panoráma-felvételekhez.

115.sz. dísz-árjegyzék ingyen és bérmentve!

Heinrich Ernemann, Dresden 179.

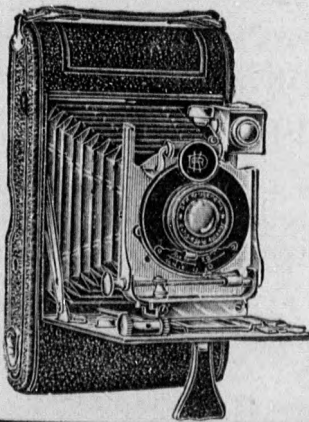
Uj díszes ismertető árjegyzék ingyen.

KRÜGENER

Minimum-Halloh $8 \times 10,5$

A legkisebb és legosinosabb Filmtekercs-kamara
Az egész világon kapható $8 \times 10,5$ nagyságú filmtekercsekhez. Méretei csak: $3,5 \times 11,5 \times 19,5$ cm.
Hölgy-kamara. Egyszerű kezelés. Szolid szerkezet.

A csomag-filmekkel tölthető lemezkamarák csekély térfogatuknál fogva lényeges előnyt biztosítanak a tekercsfilmes-kamarákkal szemben. A mi „Halloh“-kamaránk azonban ez állításnak valóban frappáns cáfolata. E tekercsfilmes-kamara alakja határozottan sokkal elegánsabb, mint egy egyenlő nagyságú és filmsomag-kazettával felszerelt lemezes-kamaráé, mindezekhez még az az előny is járul, hogy a tekercsfilmes-kamarák kezelése sokkal kényelmesebb, a tekercsfilmesek minden tekintetben jobbak, mint a csomagfilmek, azoknál egyenletesebben is feszülnek ki, ami jobb optikával felszerelt gépeknél igen fontos.

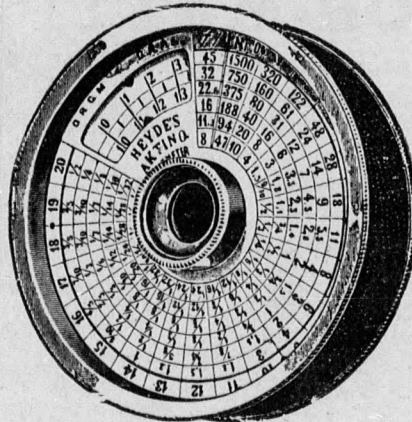
Dr. A. KRÜGENER,
FRANKFURT a. M.

Legnagyobb különleges fényképezési kamarák és vegyszerek gyára. Kérje Delta-kamaráinkról 83-as sz. díszárjegyzékünket. Különleges „F“ árjegyzékünket fotó-vegyszerekről.

Vezérképviselő Magyarországon, Ausztriában és a Balkán részére

Commandit-Gesellschaft
Rudolf Wollner & Cie
WIEN IX/1.

Heyde Aktino-Photometer-je,

valóságos jótétemény

mert az egyetlen fénymérő, mely a szemnek segítségével méri az aktinikus — tehát a vegyi hatással bíró — fényt s ezért sohasem mondhatja fel a szolgálatot. A helyes megvilágítási (expozíció) időnek leolvasása másodper-

cekben közvetlenül — minden számítgatás nélkül.

Nincs többé hibás felvétel!

I. modell magnaliumból . . . . . K 20—
II. „ sárga rézből nickellezve . . . . . „ 12:50
III. „ magnaliumból különösen hófelvételekhez és távfelvételekhez stb. sárga üveggel, vagy' anélkül, egyúttal sárga színszűrők vizsgálatára is alkalmas. Uj! K 22.

A „Lehr u. Versuchsanstalt zu München“ tanintézet azt bizonyította, hogy Heyde Aktinometerje a gyakorlati követelményeknek oly mértékben felel meg, mint a hogyan az, egyetlen eddigi kereskedelemben levő fénymérőnél sem volt tapasztalható.

Kapható minden jobb fotoüzletben vagy a magyarországi-ausztriai egyedárusítónál:

CARL SEIB WIEN, I., Grillparzerstrasse 5.

Egy új védett elfüggönyző készülék a Neostar-tekerescs-film kamarához, mely az objektív-váltásnál zárva marad.

Polyskop-kamara 45×107 mm nagyságba függőlegesen és eltolható objektivekkel felszerelve. E kamarához váltókazetta és csomagfilm-kazetta is kapható.

Legközelebb bővebben is ismertetjük valamennyit.

Kitüntetés a moszkvai nemzetközi fényképezési kiállításon. A hirneves Optische-Anstalt C. P. Goerz A.-G. Berlin-Friedenauban a mostani nemzetközi kiállításon gyártmányaiért nevezetesen, objektivei, fényképező kamarái és Trieder Binokli-ért stb. a nagy díjat („Grand-Prix“) nyerte.

Ipari hír. A jóhírű müncheni A. Hch. Rietzschel, G. m. b. H. cég — mint azt velünk közli — újabban alapítóként 100.000 márkával felemelte. Ezzel kapcsolatosan gyártelepét jelentékenyen megnagyította, gépfelszerelését tökéletesítette és számos egészen új szerkezetű drága gép felállításával abba a helyzetbe hozta eddig is kiváló foto-optikai és kamaragyártást, hogy az a jövőben még az eddignél is gondosabb, pontosabb és tökéletesebb kamarákat és objektiveket lesz képes gyártani. Az üzem jelentékeny megnagyobbodása ezenkívül abba a kellemes helyzetbe hozza a céget, hogy a jövőben még a tömeges megrendeléseknek is a legrövidebb idő alatt képes lesz pontosan megfelelni. Midőn a jóhírű gyártást újabb kiterjedése és fejlődése alkalmából üdvözljük, felhívjuk a lapunk mai számában közölt hirdetésére is t. olvasóink figyelmét.

Gyárathelyezés és kibővítés. A szorgalom és szaktudás, lelkiismeretesség és pontosság, szóval a becsületes munka hiába ritkán marad eredménytelen, — még ebben a mi

rossz viszonyokban bővelkedő országunkban is. Ezt bizonyítja a Marx és Mérei cég tudományos műszer-gyárának egyre növekedő felvirágzása is, amely — miként a jeles cég lapzárta vett körleveléből értesülünk — nyolc évi fennállás és egyre tökéletesbedett és nagyított üzeme után (Budapesten, VI., Bulcsu-utca 7. sz. telken) új gyárépületet épített és jórészt a legmodernebb új munkagépekkel és különleges berendezéssel szerelte fel. A nyolc év előtti kis precíziós mechanikus-műhelyből így nőtt meg az oly virágzó gyárteleppé, mely ma már több, mint 150 munkást is képes foglalkoztatni. Ezek előre bocsátása után pedig eláruljuk, hogy e jeles cég két belfelügye Marx Ferenc és Mérei Emil, nemcsak jeles szakfériak a tudományos műszerészet terén, kiknek számos szabadalmazott találmánya a külföldön is elismerésre talált és közhasználatban van, hanem egyúttal igen jó amatőrfényképezők is. Mint ilyen különösen Mérei Emil művészi fokon áll. Képeit ismételtén bemutattuk már eddig is lapunkban és így neve olvasóink előtt annál kevésbé ismeretlen, mert mint kiváló szakember — a fotooptika és mechanika terén is — lapunkban is ismételtén szólt hozzá egyik-másik tudományos és gyakorlati foto-kérdéshez is. Az ily képességek birtokában e cég tagjai szinte predesztinálva vannak arra, hogy a magyar fotoipar megteremtésében a kezdőlépéseket megtegyék. És — ismételt felhívásunkra — birjuk is ígéretüket, hogy a közel jövőben ez irányban is megkezdjük működésüket, melyhez már előre is szép reményeket fűzünk. Azonban addig is őszinte örömmel üdvözljük őket és további sikereket kívánunk nekik új gyárunkban. K. A. dr.

Egy új magyar foto-árjegyzék. Lapunk zárta után kaptuk kézhez a Wanaus József jóhírű fotokereskedő-

ÚJ! DIAMANT ÚJ! VAN BOSCH-MATT!

Vörös gyorsan másoló legnagyobb brilláncia.

Cink és gyorsan szinez lágú negativeknél.

Diamant van Bosch-Matt I. egyszerű vastagság. Nincsenek bronz árnyékok.

Diamant van Bosch-Matt III. kétszeres vastagság. Nincsenek fekete foltok.

Diamant van Bosch-grobkorn (durva szemcsészetű) chamois szinek és fehér.

Diamant van Bosch-Feinkorn (finom szemcsészetű) chamois és fehér.

Diamant van Bosch-Negro, egyedül a platin-fürdőben aranyfürdő nélkül szinezhető.

Minták mindenkor ingyen és bérmentve!

Ügyeljünk a védjegyre és a gyártás helységnevére.

Fabrik fotogr. Papiere

E. van BOSCH

G. m. b. H.

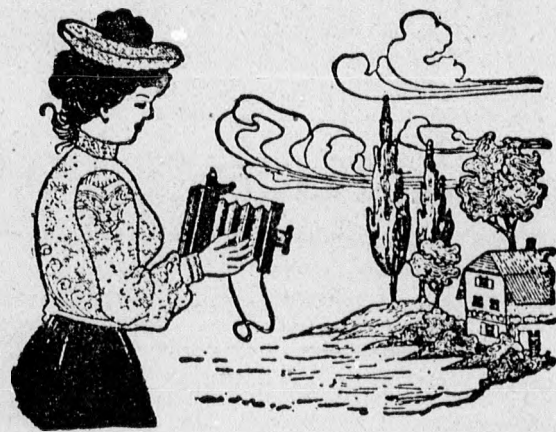
Sürgöncim: BOSCHMATT.

STRASSBURG Els.

Gyári raktár és vezérképviselő Magyarországon Ausztria és a Balkán államok részére

Commandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

WIEN IX./1. Schulz-Strassnitzgasse 12. Telephon 15872.

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektivek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

cégnek most megjelent hatalmas magyar nyelvű árjegyzékét. Atlapozván azt, már első benyomásunk is az, hogy e vaskos kötetben gondos összeállításban mindent megtalál úgy az amatőr-, mint a szakfényképező, amire fotomunkálatainál csak szüksége lehet. Ez árjegyzék gazdag tartalmának és benne foglalt fotoujdonságok ismertetésére lapunk legközelebbi számában még visszatérünk. Addig is megjegyezzük, hogy annak szétküldését a Wanaus József cég már megkezdte és minden érdeklődőnek — aki lapunkra hivatkozva — eziránt hozzá (Budapest, IV., Deák Ferenc utca 19. sz. alá) fordul, díjmentesen és bérmentve megküldi.

Fejedelmi látogatás az Ernemann-gyárban. A külföldön nemcsak a katonaság és politika ügyei iránt érdeklődnek az uralkodók, hanem példaadásra alkalmas módon az ipar, kereskedelem, tudomány és művészet ügyei iránt is. És a hol csak lehet, mindenütt ott látjuk a koronás főket és családtagjaikat, a hol az igaz érdem a polgári munka elismerését magas méltóságukkal kifejezésre juttathatják. A művelt Nyugaton, de főleg a német birodalomban a *fotóipar*, — vagyis a kamara, optika és fotovegyészet gyári ipara — úgyszólván a legmagasabb fokon áll. S a kis Szászország Drezda fővárossal élén e nagy iparállamban is elsőrangú helyet foglal el. De virágzó fotoipari gyártelepei között is kiváló gyors fejlődésről tesz tanúságot az *Ernemann* részvénytársaság gyára, melyben, — miként drezdai tudósítónktól értesülünk, *Frigyes Ágost szász király tett ott látogatást*, hogy a kamara- és objektív-gyártást megismerhesse. *Ernemann* és *Heyne* igazgatók, valamint *Ernemann* gépészmérnök vezetése mellett elsőtül a mintatermet tekintette meg a király, élénk érdeklődést tanusítva az ott kiállított nagyszámú kézigép, kinematográf- és mikrokinematográf-gép iránt. Innen a préseldébe vonult a díszes társaság, ahol többek között a kamera alumínium-alkatrészeinek gyártása keltette fel a magas vendég figyelmét. A vetítőlámpákat felszerelő bádogműhely és a külön szellőztető készülékkel ellátott és teljesen pormentes

Nettel

idélális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképezésnek; kitűnő szerkezet. Elegáns kivitel.

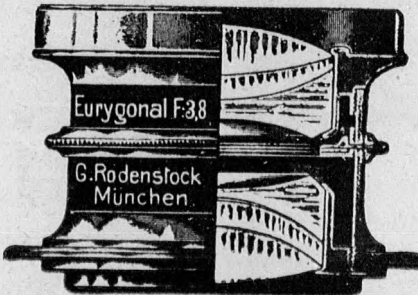

Szállítható az összes szokásos keretekben, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83

am NECKAR.

OPTISCHE ANSTALT C. RODENSTOCK MÜNCHEN ISARTALSTR. 41

<p>IMAGONAL F: 6</p> <p>Univerzális anasztigmát</p>	<p>EURYGONAL F: 3,8</p> <p>Kettős anasztigmát</p> <p>PANTOGONAL F: 18</p> <p>Szeleslátszögű anasztigmát</p>	<p>HELIGONAL F: 5,2</p> <p>Kettős anasztigmát</p>
---	---	---

Aplanátok, X X arczkép- és tele-objektívek.

K É Z I - K A M A R Á K

46. SZÁMU ÁRJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE.

fakikészítő gépterem, a könyvkötészet, az asztalosműhely és a fémfeldolgozóterem és az ezekben uralkodó rend és tisztaság mind nagyon tetszett az uralkodónak. A gyár saját galvanoplasztikai intézetének és fémcsiszolójának szemügyre vétele után a legfinomabb munkákat készítő, precíziós-gépekkel felszerelt optikai osztály megtekintése következett, ahol a király élénken érdeklődött az objektívgyártás minden egyes fázisa iránt és nagy figyelemmel kísérte azonkívül a pillanatzárak felszerelését is. Csodálattal nézte a különféle kinematográf-készülékek készítését is és nem győzött eléggé tetszésének kifejezést adni a bámulatos finom készülékek fölött, amelyekkel az objektívek vegyi, légköri és asztigmatikus aberrációit egyenlítik ki. A lencsesziszoló és a kinematográf-filmek másolása szintén lebilincselte a király figyelmét, különösen az utóbbi, ahol egy perc alatt 60 képecske, egy nap alatt tehát összesen ezer méter képecske készül. Legutoljára maradt a vetítőhelyiség megtekintése, ahol nagyon sikerült kinematográf-felvételeket mutattak be a felségnek, aki a látottak feletti legmagasabb megelégedésének kifejezésével több mint egy órai ottidőzés után távozott el az érdekes gyárból.

▲ ADÁS-VÉTEL-CSERE. ▲

Kitűnő fényképező készülék, francia gyártmány, teljes felszereléssel, turista táskában, állvánnyal, 13×18 cm. lemezekkel, pillanatzárral, 6 db kettős kazettával, keveset használva, olcsón eladó. A készülék megtekinthető Kilián Tibor dr.-nál, Budapest, VII., Erzsébet-körut 12., II. 18. sz. alatt bármely hétköznap délután 3—6 óra között.

Egy kis Kodak-készülék $4\frac{1}{2} \times 6$ cm. filmre, bőrtáskával 25 koronáért eladó. Alkalmos kezdő gyermekfényképezőnek megajándékozására. Megtekinthető „Az Amatőr” kiadóhivatalában, Budapest, VII., Baross-tér 15., II. emelet, (szemben a keleti pályaudvarral).

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik
Photographische Abteilung. Heilbronn 31^a/_N.
(Württemberg.)
A legjobb

PALA-PAPIER

GÁZFÉNY-
papiros
AMATŐRÖK
részére!
*
7 fajta
PALA
EXTRA
KEMENY
erőtlen „flau”, „vékony negativekhez.
Nincs többé sötétkamra em kell vörös ténny
PALA-kézikönyv
(60 oldal szöveg)
ingyen és bérmentve

Gyári raktár: **PEJTSIK KÁROLY**
MAGYARORSZÁGBAN. BUDAPEST
IV., Városház-utca 1.

◆ IRODALOM. ◆

Beérkezett könyvek. Ujabbán két igen hasznos és hézagpótló könyv érkezett be lapunk szerkesztőségébe. Az egyik az A Parrzer-Mühlbacher ismert német szakiró: „Röntgenphotographie” c. könyvének második átdolgozott kiadása a másik a magyar fotoirodalom terméke. Szerzője a magyar amatőrvilágban jól ismert szakiró, Kiss Zoltán kartársunk. A könyv címe: „A gumminyomás”. Az előbbi olvasóink közül keveseket érdekelvén, behatóbb ismertetése helyett csupán annyit jegyzünk meg ezúttal róla, hogy az a berlini Gustav Schmidt cég kiadása, igen érdekesen és alaposan van megírva és hogy számos érdekes kitűnő röntgenfelvétel tarkítja a szöveget. Ára kötve 3 marka, füzve M 250. (Megrendelhető „Az Amatőr” kiadóhivatalában).

A Kiss Zoltán könyvével azonban már behatóbban kívánunk foglalkozni. És pedig nemcsak azért, mert a mi szegény magyar fotoirodalmunknak terméke, hanem azért is, mert e kis könyvecske nemcsak azoknak a magyar amatőröknek nélkülözhetetlen, a kik máris foglalkoznak a gumminyomás eljárással és képeiket a kétségtelenül leg-tökéletesebb technikában készítik el, hanem főleg azoknak ajánlható, a kik ez eljárástól eddig állítólagos nehéz és bonyolult volta miatt „fáztak”.

Ezek a Kiss Zoltán könyvéből igen gyorsan sajátíthatják el a gumminyomást. A jól illusztrált kis könyvecske, melynek bővebb ismertetését még fentartjuk magunknak, — egyébként oly olcsó, hogy voltaképpen egyetlen magyar amatőr munkaasztaláról, vagy könyvtárából sem szabadna hiányoznia. Ára füzve 1 korona 60 fillér. Megrendelhető „Az Amatőr” kiadóhivatalában, vagy a szerzőnél.

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége kamarai udvari szállítója.

Legrégibb és legnagyobb üzlet e
szakban
Alapítva: 1878.

Pejtsik Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE
Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.
Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

IV., Kossuth Lajos-utca 1. szám alatt

▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a legnagyobb készséggel. ▲▲

Végre egy mindenütt használható könnyen szállítható villamos

SÖTÉTKAMARA LÁMPA

☛ POMPÁS UJDONSÁG! ☛ ◆ ☛ UTÓLÉRHETETLEN! ☛

:: :: Rubinvörös fémsodronyos izzólámpával, egy nyomás, — és azonnal világos fény áll rendelkezésünkre. :: Egyetlen töltés 15 óráig tartó villamos világitást ad. :: A töltőfolyadékot elhasználása után öntsük ki, a mellékelt kapott vegyszereket pedig töltsük helyette a palackba, majd közönséges hideg vizet hozzá és a lámpa ismét **használatra kész** és újra úgy ég, mint újkorában. :: **Ára:** teljes berendezéssel, csomagolással és portóval együtt, előreküldve M 11.—; utánvétellel M 11.50. :: Pótló töltés 30 Pf. :: :: ::

OTTO RUD. REICHERT & Co., :: Hannover 72.

GROSSMANN ADOLF

MŰ-, CIM- ÉS CIMERFESTÉSZETI MŰTEREM

LEGSZEBB ÉS LEGIZLÉSESEBB KIVITELŰ ÜVEGTÁBLÁK FA-, BÁDOG- ÉS VÁSZONCÉGTÁBLÁK, ÉRCBETÉTEK, ÖNTÖTT TÁBLÁK, FALBETŰK STB. ◆ STB.

▲ BUDAPEST, VI. ▲
NAGYMEZŐ-UTCA 42. SZÁM.

MŰVÉSZIES SZOBAKÁRPITOZÁST

igen mérsékelt árban vállal

MANGOLD MANÓ papirkárpit-raktára

Budapest, VIII. kerület, József-körút 31/b. szám.
Telefon 62-71. ◆ Telefon 62-71.

LIPP GYULA

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.

▲ Menyaszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76-52. Alapítotott 1849.

Képkerekek

SCHLOSSNIKEL FERENC KÉPKERET ÉS KERETLÉC-GYÁR ::

Alapítotott 1889. BUDAPEST, X., Hölgy-utca 29-31.
Telefon: 102-54.

Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPOR ENDRE

MŰBUTOR ASZTALOS-M.

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánpótlása és javítások juttányosan eszközöltetnek.

RÖNTGEN- ÉS RENDES SÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN

FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-ASZTALOK, MOSÓKÁDAK STB. ÜGYESEN ÉS

▲▲ OLCSÓN KÉSZITTETNEK. ▲▲

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért

csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóan vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

Fényképezési cikkek szaküzlete.

ROGÁTSY KÁLMÁN

Budapest, VII., Rákóczi-út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.

KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wunsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.

LEMEZEK, PAPIROK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivite/ű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

„AZ AMATŐR“ bekötési táblája

(préselt bőrutánzatu angol vászon az új címlaprajzzal)

az 1907. évi és régiebb évfolyamokhoz 3 korona.

Bérmentve!

Bérmentve!

Megrendelhető „AZ AMATŐR“ kiadóhivatalában.

„Az Amatőr Fotoalbumachja 1908“

Minden magyar amatőrnek

▲ hasznos tanácsadója. ▲

▲ ▲ RENDELJE MEG! ▲ ▲

„AZ AMATŐR“ régi évfolyamai

kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára	20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára	10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára	12 korona

AKI Kamarát
Objectívet
akar venni,
! eladni, !
! cserélni !

forjadjon tanácsért
„Az Amatőr“-höz

Az „adás-vétel-csere“ rovat az
előfizetőknek ingyen áll rendelkezésre.

(Válaszbélyeg melléklendő.)

PODUSKA PÉTER

orthopéd-cipésmester

BUDAPEST, VI.,
TERÉZ-KÖRUT 3.

15, 20 és 24

koronáért

valódi
amerikai
cipők

kaphatók

Hathaway, Soule et Harington és Preston B. Keith, továbbá Arnold King világhírű amerikai cipőgyárosok budapesti főraktára, mely gyár készítményei az öt világrészben egy tartósság, mint kényelem tekintetében a legismertebbek, minden más gyártmányt felülmúlnak. — Állandó raktárt tart nagyválasztékú, saját készítményű, legdivatosabb úri-, női- és gyermekcipőkben. — Mérték utáni rendelések pontosan készíttetnek. — Vidéki megrendelések csakis utánvét mellett szállíttatnak.

BUTOR MODERN és EGYSZERŰ
izléses és olcsó kivitelben — kapható a

Modern lakberendezési vállalkozóknál
Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).

Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.

▼ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▼

Tisztelettel — de egyúttal örömmel is — értesítjük tisztelt olvasóinkat, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk helyiségei immár szűknek bizonyulván, ezeket május hó 1-től Budapest, VII., Baross-tér 15. szám alá helyeztük át.

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lakásváltozásokat mindenkor idejekorán bejelenteni sziveskedjenek.

Meg nem érkezett lappéldányokra vonatkozó felszólalásokat supán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

Eredeti szócikkekét, jó fordításokat, kisebb-nagyobb szakközleményeket szívesen közlünk olvasóinktól.

Azokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése f. é. január 1-én vagy április 1-én lejárt, tisztelettel kérjük előfizetési díjainknak szíves és mielőbbi beküldésére, nehogy ellenkező esetben lapunk további küldését beszüntetni kénytelenek legyünk.

Számos érdeklődőnek. 1. Ezer koronás díjpályázatunk iránt máris várakozásunkat messze felülmúló érdeklődés mutatkozik nemcsak olvasóink, de a magyar fotoamatőrvilág szélesebb rétegeiben is. Ez arra indít bennünket, hogy a díjaknak számát és értékét már a közel jövőben *ujabb díjak kiütésével növeljük*. 2. Mindenekelőtt a részvételi szelvény (l. a pályázati felhívás első oldalán) *pontosan* kitöltve a válaszborítékban küldendő be. 3. A részletes pályázati feltételek és a díjak a felhívási nyomtatvány *harmadik* oldalán olvashatók. 4. Abban egyikük-másikának igazsága van, hogy az első oldalon valamely módon utalni kellett volna arra, hogy ezek a 3-ik oldalon olvashatók, mert, — amint magunk is meggyőződhattünk róla, számosaknak figyelmét elkerülte a felhívásnak ez a fontos része. 5. Szívesen látjuk és köszönettel vesszük, ha amatőr-ismerőseinknek figyelmét erre a magyar amatőrfényképezés fejlesztésének ügyét szolgáló díjpályázatunkra felhívják. 6. A pályázat további fázisairól ezután már külön rovatban is be fogunk számolni t. olvasóinknak.

K. J. tanító Villány. A Rodenstock-féle „Imagonal” az ön céljainak tényleg legjobban fog megfelelni, mert sokoldalúságán kívül még az a jó tulajdonsága is megvan, hogy ára aránylag nem is magas. Azonban a jelzett angol rendszerű Goldmann-féle XII. sz. angol utazó kamara helyett az ön céljaira megfelelőbbnek véljük a *Heinr. Ernemann A.-G.* (vorm. Herbst & Firl) görli tzi gyárában készülő pompás szerkezetű, finom kivitelű és ugyancsak olcsóbb állványos gépeit. Így pl. az *Ernemann Globus „F”*, mely kézigépnek is használható, a „Non plus ultra” „Globus G” vagy „Fram” kamarákat. Hozzássá meg — lapunkra való hivatkozással — Ernemann nagy árjegyzékét és meg fog róla győződni, hogy *jót* ajánlottunk önnek.

W. P. a Sz. A. Cl. alelnöke Székesfehérvár. A kértezett *Kenngott* objektívet nem ismerjük. De úgy tudjuk, hogy a párisi *Kenngott* cég *nem gyárt* objektíveket. Az illető objektív tehát vala-

mely olcsó francia üveg lesz, a melyet a *Clement & Gillmer* és más francia gyárak *óriási tömegekben* gyártanak és részben névtelenül, részben megrendelőik cégének nevével ellátva hoznak forgalomba. Néha-néha véletlen igen jól sikerültet is találunk közte, de *biztosan* alig számíthatunk erre. Már akkor inkább ajánlanók valamely megbízhatóbb gyártmányu objektívnek (pl. a *Zeiss, Goerz, Rodenstock, Ernemann, Rietzschel*, vagy a kitűnő *Busch* stb.) beszerzését. Mert a jó amatőrnek a jó objektív igen fontos és hasznos segédeszköze. Levele *költőzködés* közben talált bennünket, elkallódott s csak iratainknak teljesen újból való rendezése közben került elő. Ezért a *késedelmes* válasz, melyért szíves elnézését kérjük.

K. F. járási számvevő Ujvidék. 1. A küldött lemezeken tapasztalt zsíros kinézésű foltocskák az ön lemezmosáshoz használt vízének vegyi tisztátalanságától származnak. Valószínűleg nagy mértékben meszet tartalmaz. Mert a használt lemezek aligha hibásak. Ugyanis úgy az „Agfa”, mint a *Perutz*-lemezek is elsőrangú, *megbízható* felvételi anyagként használhatók. A „Rodinal” is igen jó előhívó. Ezért csakis a víz lehet a hibás. Segíteni e bajon bizonyára lehet. Lapunk mult számában is közöltük egy ily baj orvoslására alkalmas szer recipjét. Az ön esetében is azonban csupán akkor adhatunk *határozott és megbízható* tanácsot, ha mására használt vízből egy palacknyit beküld nekünk, hogy mi azt laboratóriumunkban vegyi elemzésnek vethessük alá. Addig is kísérelje meg a mosóvíz felforraltását, a mikor is, miként a kazánban, *itt is a mész lerakodik* (kazánkö). Azután hűtse le a szokott normális hőfokra 16–18° C. nehogy a *nyáron* amúgy is olvadékony lemezemulzió kárt szenvedjen. 2. „Aktív” működésének képei beküldésének előre is örülünk, mert a hibás lemezekből is megállapíthatók voltak a téma és felfogás művészi kvalitásai. A „Carbon velox”-papír is alkalmas a képek klisé-reproduktálásához, csak ne legyen túl kemény, és az árnyékokban is legyen tiszta rajz. 3. Látogatását örömmel várjuk, időpontjáról előzetes értesítést kérünk. *Uj helyiségeink VII., Baross-tér 15. sz. alatt (a keleti pályaudvarral szemben)* vannak. *Hivatalos órák:* hétköznapon d. e. 10 órától 12 óráig, d. u. 3 órától 5 óráig.

B. M. gazdasz Kolozsvár. Számos kérdésére sem e helyütt sem egyszerre a választ nem adhatjuk meg, mert a kért magyarázatok alaposabb kifejtése esetén egy kis könyvet kellene írunk. Azonban apránként cikkekből fel fogjuk dolgozni a felvetett szakkérdéseket. Addig is egy kis türelmet és elnézést kérünk, hogy *dicséretreméltó* tudásvágyát azonnal kielégíteni *nem* tudjuk.

Többeknek helyszüke miatt legközelebb.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.

Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.

Főmunkatárs: SZTANKOVCSZKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89.

Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

R. LECHNER (WILH. MÜLLE)

k. u. k. Hof-Manufaktur für Photographie

I. Graben 31. WIEN I. Graben 31.

Lechner zsebkamarája $\frac{6}{9}$ $\frac{9}{12}$ $\frac{12}{16}$ $\frac{13}{18}$ cm.

Lechner kézikamrája $\frac{9}{12}$ cm. .: .: .: .:

Lechner tükörreflex-kamarája $\frac{6}{9}$ $\frac{9}{12}$ cm. .:

Lechner Werner-kamarája $\frac{9}{12}$ — $\frac{30}{40}$ cm. .:

Lechner Dávid-kamarája $\frac{13}{18}$ $\frac{24}{30}$ cm. .: .:

Lechner aluminium bot- és fémcső-állványa.

∴ A legkiválóbb gyártmányok. ∴

Kosel Munkája: „Die Technik des Kombinations und Dreifarben Gummidruckes.” Ára füzve K. 5.—. Kötve K. 6.20 — Mint kiegészítő részt ajánljuk a műhöz: **Kosel-Album:** Egy sorozat reprodukció Kosel gumminyomatai után. Ára K. 6.—.

Tessék e lapra hivatkozva árjegyzéket kérni. Ingyen és bérmentve!

